

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪ'Ι'ΛΔ ΣΤΑ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Η τελευταίες αποκαλύψεις του λόρδου "Άλφρεντ Ντούγκλας. Ο Ουάιλντ ως άριστοκράτης. Το «ανεράσινο χτένισμα». Ένα γαλάζιο διαμαντι πεύ αναστάτωση τους κοσμικούς κύκλους. Πώς ντυνόταν ο Ουάιλντ στην έξοχή. Η έπιτυχία του στα σαλόνια. Πώς έγοιτεύε τις γυναίκες. Ψεύτικος, πολύψεύτικος και θεατρινός, κλπ. κλπ.

ΣΟΙ άσολήθησαν ως τώρα με τον 'Οσκά Ουάιλντ τον παρουσιάζουν πάντα ως έναν εύθραστο της μόδας, έναν άριστοκράτη, έναν εύγενή. Βρίσκω λοιπόν ότι θα είναι ενδιαφέρον να σας αποκαλύψω πως ήταν ο Ουάιλντ στην κοσμική ζωή του, πως ντυνόταν και πως θριάμβευε στα άριστοκρατικά σαλόνια του Λονδίνου. Έγώ, που δεν μιλούσα ως τώρα σχετικά, νμίζω πως έχω αυτό το δικαίωμα, γιατί ίσηφθα ό πο άγαπητός κι ό πο άγιοστέρως φίλος του Ουάιλντ.

Ο 'Οσκά Ουάιλντ, έκτος από τις ίδιες του γιά τις λογοτεχνική άξία του, θεωρούσε τον έαυμόν του ως ένα μεγάλο δανδή, ως διάδοχο του Πετρωίνου, του Μπρούκλι, του ντ' 'Ορσαί, και τέλος ως μία σπουδαία προσωπικότητα της Άγγλικής κοινωνίας.

Στά γράμματά του τού άρεσε να μεταχειρίζεται μερικά ύπερηφάνες έκφράσεις, σαν αυτές: «Οί άνθρωποι της τάξώς μας, οι άνθρωποι της κοινωνικής θέσεώς μου» κλπ. Τη λέξη «τάξη» την μεταχειριζόταν μ' έναν τρόπο, που έδειχνε καθαρά ότι ήθελε να πη πως ήταν άριστοκρατικής οικογενείας. «Όταν μιλούσε γιά τη μητέρα του, έλεγε πάντα: «Η λαίδη Ουάιλντ», πράγμα που έσημαίνει ότι ο πατέρας του ήταν λόρδος κι' ότι είχε πύργους και βίλλες στην έξοχή, με στρατιές δούλων και άπο έπαιρτες!

Δέν είχε δέ έκπληκτικό ότι μ' αυτή την φανερή φιλοδοξία του να κάνει τον άριστοκράτη, προσπαθούσε ο Ουάιλντ να ξεψωφή σ' ένα άνωτερο κοινωνικό επίπεδο. Έλεγε συνήθως ότι ένας άριστοκράτης πρέπει να δείχνη πάντα ότι είναι άριστοκράτης και γι' αυτό τον άκριβως πρέπει όχι μόνο να κρατάη τη θέση του στις διάφορες συνωμιές, αλλά και να ένσαρκώνη, να ζή το ρόλο του. Ο Ουάιλντ ήταν βέβαιος ότι έπερονούσε στην άμορφή άδου τους λογοτέχνες της έξοχης του. Ούτε ο Τέννισον με τα μεγάλα καπέλα και τις μαγιότες, ούτε ο Πάτερ με τού κορνασιάνο φάρ, ούτε ο «παναστατινός» Μπέρναρ Σού, ούτε ο Ξανθός Σάμιουελ, ήταν πό εμφοροκρατικούς άπ' αυτόν. Τού Ουάιλντ τού άρεσε να ληθ ότι έμοιαζε με τού Ρωμαιο έντοκράτης, και ιδιαίτέρως με τον Νέωνα. 'Υστερ' από ένα ταξίδιου του στην 'Ιταλία, γύρισε όσα τα κοσμικά σαλόνια του Λονδίνου, έπιερισμένος τού «Νεορωμαιο χτένισμά του. Είχε δηλαδή χτενίσει τα μαλλία του όπως τά χτενίσε ο Ρωμαιο έντοκράτης. Αυτό τού είχε δη και τού είχε σιελετήσε σ' ένα άγαλμα του Νέωνα.

Τού πρώτου του Ουάιλντ ήταν πλατύ, μ' όποις έλεγε ο ίδιος, «είχε λεπτά χαρακτηριστικά. Θεωρούσε δέ τήν άμορφή τού προσώπου ως τού καλύτερο όπλο γιά τον κοινωνικό άγώνα που κάνει κάθε άνθρωπος. Τιποτα δέν τον θύμωνε περισσότερο άπ' τά περιόγματά μου. Όταν τού έλεγα ότι τού στόμα του ήταν λίγο μεγάλο κι' ότι ή άμορφή τού προσώπου του πήγαινε χαμένη από τού πλατύ σαγόνι του, 'Ο Ουάιλντ πρόσεχε ύπερβολικά τού χρόνια τού προσώπου του. Δέν έχω δη κανέναν άλλο άνθρωπο να χτενίη τόσες φορές τή μέρα τά μαλλία του.

Έπεινο που τον λαίπωσε, ήταν τά άσχημα δόντια του. Γι' αυτό, όταν μιλούσε, είχε τή συνήθεια να κρατάη διαρκώς τού χέρι του μπροστά στό στόμα του, γιά να κρύβη αυτή τήν άτέλεια.

Έγω, ώστόσο, τή γνώμη ότι ο Ουάιλντ δέν θα γινόταν διάσημος, άν τούσε σήμαρα στην έξοχή μας, που φορούσε αλλά κοστίματα και καπέλα. Η έκκεντριώτης του στό ντύσιμο ήταν ή άρχή της φήμης του, τής δ ασμυφτητός του. Άργότερα όμως, όταν πια είχε φθάσει εκεί που ήθελε, άρχισε να ένδιαφέρεται γιά μιά πο έαίσητη κομωότητα. Τήν έξοχή που τον γνόρισα, ο Ουάιλντ φορούσε πάντα ψηλά καπέλο, μιά άφρονη ρεντινιόκατα, ένα ριχί πανταλόν κι' ένα ζευγάρι λουστρίνια. 'Επι πλέον κρατούσε στό χέρι του ένα μαοστίνη με ρωσή λαβή κι' ένα ζευγάρι γυαί γάτια. Μεταξύ μας τώρα, έχω τή γνώμη ότι δέν άγαπούσε διάλομ αυτή τήν εμιασκαράτα, ιδιαίτέρως μάλιστα τού καλοκαίρι. Μά ήταν «ήρωικός τύπος» και κανείς δέν είχε ποτέ τον Ουάιλντ στό Λονδίνο χωρίς ένδυμα έπιπέχμενος από τις έντεκα ή όρα τού πρωτ' ως τις επτά ή όρα τού βραδυ. 'Από εκεί και πέρα φορούσε ένα άφρονη φράκο, ως τήν άνατολή τού ήλιου!

Σάν Ρωμαιο που έπέστησε ότι ήταν, προσπαθούσε να έχη πάντα τρώπους πατριζόν. Μού έδινε τήν έντύπωση ότι ντυνόταν πάντα έτσι, γιά τή περιμένε από τή μά στιγμή ως τήν άλλη τήν έπίσκεψη τού διαδό-

χου ή κάποιου άλλου ξένου πρίγκιπος.

Μιά μέρα ήταν ή έπίτευξη του γενεθλίου του και τον πήρα μαζί μου γιά να διαλέξη μόνος του τού όριο που ήθελε να τού κάνει. Πήγαμε λοιπόν σ' ένα κομμωματοείο. Έκει τά μαλλία του έπεσαν άμείσως σ' ένα γαλάζιο διαμάντι. Έγώ τότε τού τού άφάρσα και τού δώμισα μάλιστα εγαλάζιο φράκο. Τό ίδιο βράδυ φορούσε αυτό τού διαμάντι στη γαράβα του με μιά βασιλική άξιοσφραγεία! Αυτό τού όριο είχε άναστατάσει έπι μιά δολόκληρη εβδομάδα τά κοσμικά σαλόνια...

Στήν έξοχή, φυσικά, φορούσε πού άνετα ρούχα. Μά κι' εκεί πέρα άκοιούθησε τή μόδα και μάλιστα τού άρεσε να είναι λιγάκι πιο μπροστά άπ' αυτήν. Τά καπέλα του ήταν άκριβως άσπορτες με τά ρούχα του, τά πασιότια του πάντα άριστοκρατικά κι' όλη ή εμφάνισή του ήταν τέτοια, ώστε να δίνη άμείσως τήν έντύπωση ότι είχε πύργους και άπάρνα χτήματα. Ποτέ του όμως δέν φωτογραφίζονταν μ' αυτά τά ρούχα τής έξοχης. 'Όλες ή φωτογραφίες του τόν δείχνουν με ένδυμα έπιπέχμενος ή με φράκο.

Ο Ουάιλντ έννοιουε μιά άπρηγορατη φήμη γιά κάθε τι τού εμφομέου. 'Ηθελε να γίναντι πάντα ότι είναι άριστοκράτης και τίποτ' άλλο! 'Η έπιτυχία του στις γυναίκες ήταν θριαμβευτική. Έχω τή γνώμη ότι άρεσε στις γυναίκες, γιά τήν τήν έφιρσε πάντα εμφορομένους σ' έθελκτικές. 'Επι πλέον, γιά τήν ήξερε να τις άκούη, άν και ο ίδιος μιλούσε μ' έναν τρόπο που έθιμαυονε.

Σ' ένα σαλόνι, όταν μιλούσε ο Ουάιλντ, δεκαπέντε γυναίκες στις τέκοσι, έκστατικές, κρημόντουσαν από τά χείλη του, ίσως γιά τή οικόδέσποινα τούσε είχε πη ότι ο κ. Ουάιλντ ήταν τόσο διασκεδαστικός. Οί άνδρες όμως κρατούσαν άπέναντι του μιά ψυχρή στάση. 'Υστερ' από κάθε τέτοιο κοσμικό θριάμβο, ο Ουάιλντ ρωτούσε με άγνοια τί έντύπωση είχε κάνει, σαν ένα κορίτσι που έβγαινε γιά πρώτη φορά στόν κόσμο. 'Αν τού έλεγαν: «'Οσκά, είσαστε θεός!» λαλοκοπούσε από τή χαρά του. 'Αν όμως δίσταζαν να τού άπαντήσουν μιά στιγμή, έχανε τού κέφι του με δολόκληρη εβδομάδα.

Μερικές γυναίκες ώστόσο δέν τον συμπαθούσαν διόλου και δέν έφραβαν μάλιστα αυτή τήν άδιαφορία τούσε ή τήν άνταπάθειά τούσε. Τόν θεωρούσαν ως ύποπτο. Μιά μέρα πού ή λαίδη Μιλάν κρινόταν γι' αυτόν, είπε δινικά: «Αυτό ο νεός...», λίγο έπειτα να δημονογηθή ένα θρομβώδες σκάνδαλο. 'Ο Ουάιλντ έγινε πελιδνός από τή λύσσα του και με μεγάλο κόπο μπόρεσαν να τον συγχωρηθούν οι φίλοι του.

Παρ' όλα αυτά, ήταν έπαιρημένος γιά τις προσλήψεις που έλάμβανε από τήν άριστοκρατία.

Αυτή ή άγαπητή λαίδη τάδε, μού έλεγε παραδειγματώς χάσκ, ά! τί θελκτική γυναίκα!... Φαντασθήτε ότι κατέβαινε ως τήν πόρτα γιά να με υποδεχθή, σαν μιά άρχαία θεά. 'Ο πρωθυπουργός ήταν στό σαλόνι και πρέπει να άμολογήσω ότι σούμφορεσε τά χείλη του, όταν με κένταξε... Αύτοι οι άνθρωποι, φίλε μου, δέν χουενουν σήν μεγαλομρία! Κι' έκείνον τού φτωχό λόρδο Χ... που δέν τον είχα ξαναδη, τόν πέρασα γιά κάποιον ύπερητή!

Η πραγματικότητα τώρα ήταν άλλη. Η οικοδέσποινα δέν ήταν διόλου θελκτική, ο πρωθυπουργός ούτε πρόσεξε καθόλου τον Ουάιλντ και ο λόρδος Χ... όσο κι' άν είχε ύφους ύπρητόν, ζαλιότρπε από τά φιλομνηματα που τού έκανε διαρκώς ο Ουάιλντ.

Δέν έπαίξε λοιπόν διόλου καλά τού όρλο τού άριστοκράτου. Τού έβλεπε μιά άλλη καρδιά, όποις τού έβλεπε ένα οικόσημο, και δέν ήταν ποτέ καλής πίστεως, όποις δέν είχε γαλάζιο άμα στις φλέβες του.

ΛΟΡΔΟΣ ΑΛΦΡΕΝΤ ΝΤΟΥΓΚΛΑΣ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ ΑΦΟΥ ΘΑ ΠΗΓΑΙΝΕ ΠΡΟΣΩΠΗΚΟΣ Ο ΙΛΙΟΣ

Ένας παπής έξομολογούσε κάποιον έτομοθάνατο, και στό τέλος τού είπε:

—Τώρα, τέκνον μου, παρακάθεσε τον "Άγιο Παντελεήμονα να σε ασμυφιστή και να διαβάσει στον "Υψιστο τήν ειλκρινή μετάνοιά σου: Κι' ο έτομοθάνωνας άπάντως με...έτομότητα:

—'Αφού θα παρουσιασθώ, πάτερ μου, ο ίδιος στόν "Υψιστο, γιά τή να ύποχρεωθώ σε άλλον;

Ο 'Οσκά Ουάιλντ